ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

Factors Affecting the Professional Learning Community of School Under Loei Primary Educational Service Area Office 2

วิรัชดา ทานิล[1]
สุขุม พรมเมืองคุณ[2]
ศักดินาภรณ์ นันที[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนและระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนและ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ระดับของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และระดับของปัจจัยที่ศึกษาอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ศึกษาทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ปัจจัยด้านการรับรู้ความสามารถร่วมกันของครู (X_3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_1) บรรยากาศโรงเรียน (X_2) ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ร้อยละ 78.30 (R^2 = .783) สมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .504 + .367X_3 + .300X_1 + .211X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .366Z_{X_3} + .357Z_{X_1} + .235Z_{X_2}$$

คำสำคัญ ปัจจัยที่ส่งผล ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this study were : 1) to study the level of professional learning community of schools and the level of factors affecting the professional learning community of schools, 2) to find out the relationship between the factors affecting the professional learning community and the professional learning community of schools, 3) to determine the factors affected the professional learning community and 4) to

[1] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
[2 3] สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

construct the predictive equation of the professional learning community of schools. The samples of this study were 400 teachers drawn from schools under Loei Primary Educational Service Area Office 2 which by the stratified random sampling method. A rating scale questionnaire was applied for data gathering and statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and multiple regression. The study findings revealed as follows : 1) the level of professional learning community of schools and the level of all factors was found clearly in overall aspect at the high level 2) the factors were positive correlated with the professional learning community of schools with the statistical significance at .01 level 3) the factors of collective teacher efficacy (X_3), transformational leadership (X_1) and school climate (X_2) affected the professional learning community of schools with the statistical significance at .01 level and the efficiency in prediction was 78.30 percent (R^2=.783). The predictive equation as follows :

The predictive equation in raw scores :

$$\hat{Y} = .504 + .367X_3 + .300X_1 + .211X_2$$

The predictive equation in standard scores :

$$\hat{Z} = .366Z_{X_3} + .357Z_{X_1} + .235Z_{X_2}$$

Keywords : Factors Affecting, Professional Learning Community

บทนำ

จากปัญหาการศึกษาในหลายๆด้าน ประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษา พยายามที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น แต่เมื่อพิจารณาคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำในทุกกลุ่มสาระ และผลคะแนนจากการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) อยู่ในระดับต่ำกว่าหลายประเทศที่มีการพัฒนาใกล้เคียงกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ทุกกลุ่มสาระ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2, 2560)

ดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นจะต้องเรียนรู้เพื่อที่จะพัฒนาตนเองในการแก้ปัญหาเพื่อความอยู่รอด นั่นหมายถึงโรงเรียนจะต้องเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) (อมรา จำรูญศิริ, 2555) นอกจากนี้ Dufour & Eacker (1998) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ว่าเป็น รูปแบบของกระบวนการการพัฒนาโรงเรียน ที่เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของโรงเรียนและชุมชนโดยรอบ จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่นักเรียน ครู และนักการศึกษา คือทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึก กว้างและสามารถเชื่อมโยงได้ ซึ่งเกิดขึ้นทั้งกับนักเรียนและครู ช่วยให้ครูและนักการศึกษาประเมินสถานการณ์จริงในโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาของตนได้ (DuFour, et. al., 2008) จากงานวิจัยหลายงานวิจัย พบว่า การที่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นั้น ส่งผลให้คุณภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูดีขึ้น และส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย รวมไปถึงลดความเหลื่อมล้ำของผู้เรียนที่มีภูมิหลังไม่เหมือนกันอย่างชัดเจน (Hord, 1997) จะเห็นได้ว่าแนวทางในการแก้ปัญหาของโรงเรียนโดยเฉพาะการยกระดับคุณภาพผู้เรียนนั้น การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการยกระดับคุณภาพของผู้เรียนได้ เป็นแนวทางในการทำงานของครูในยุคศตวรรษที่ 21 ที่การเรียนรู้ในโรงเรียนต้องเปลี่ยนไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง โดยครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงใน

ระดับปฏิรูปการเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นจากภายใน (วิจารณ์ พานิช, 2555)

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่ต้องรับผิดชอบในการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งหมด ถ้าผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำและสามารถใช้ภาวะผู้นำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย (Wolford, 2011) นอกจากนี้บรรยากาศของโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของบุคคลากรทุกฝ่าย ซึ่งถ้าโรงเรียนใดได้ปฏิบัติให้บรรยากาศในโรงเรียนดีแล้วจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคคลากรในโรงเรียนนั้น ด้วย (อมรา จำรูญศิริ, 2555) และบรรยากาศของโรงเรียนสนับสนุนการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนด้วย (Simon, 2010) สำหรับในโรงเรียนครูทุกคนทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน การรับรู้ความสามารถร่วมกันของครูเป็นความเชื่อร่วมกันของผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน (Hoy & Miskel, 2013)ดังนั้นการรับรู้ความสามารถร่วมกันของครูจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน (อมรา จำรูญศิริ, 2555)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน และระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

สมมติฐานงานวิจัย

1. ปัจจัยที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
2. ปัจจัยที่ศึกษา สามารถพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

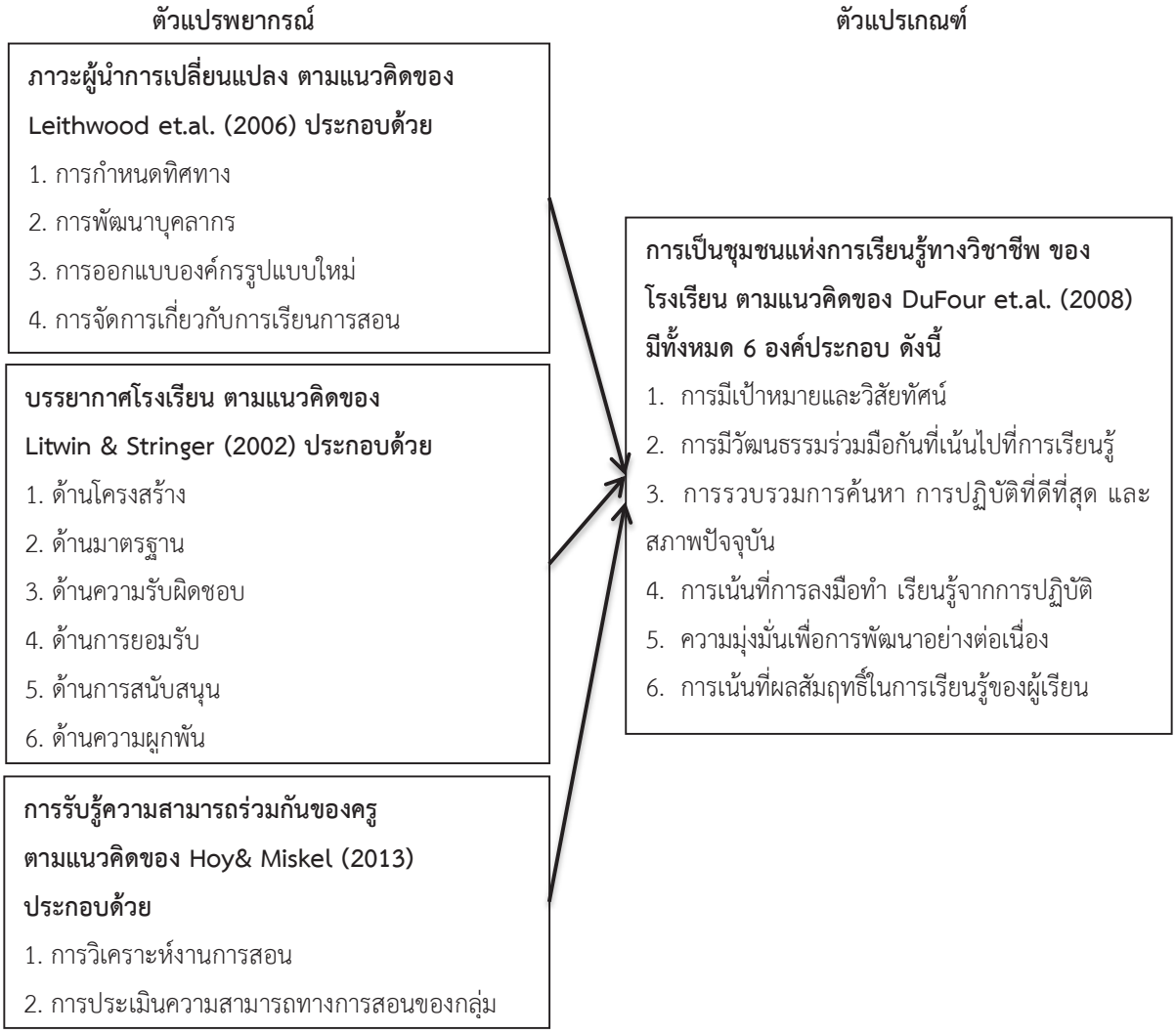

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 400 คน ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีที่ Enders (2001) ได้แนะนำเกี่ยวกับการถดถอย ว่า อัตราส่วนของตัวแปรพยากรณ์ต่อขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 1 ต่อ 15 หรือ 1 ต่อ 30 และอย่างน้อยที่สุดควรมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาอย่างน้อย 400 คน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิโดยแบ่งตามขนาดและอำเภอ แล้วใช้การสุ่มอย่างง่ายให้ได้ครบตามสัดส่วน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ แบบสอบถาม มี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ ตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนและปัจจัยส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 95 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence : IC) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2551) และมีค่าความเที่ยง (Reliability) ดังนี้ การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ .985 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง .984 บรรยากาศโรงเรียน .980 การรับรู้ความสามารถร่วมกันของครู .965

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงกลุ่มตัวอย่างโดยส่งและรับคืน ด้วยตนเอง และนัดหมายวัน เวลาในการรับแบบสอบ ถามคืน ส่วนหนึ่งส่งทางไปรษณีย์แล้วให้ส่งกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ทุกชุด แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาผลการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ในการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ(Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน และระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับระดับของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนโดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

4.4 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี Enter เลือกตัวแปรพยากรณ์ที่สัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์และมีนัยสำคัญแล้วนำตัวแปรที่มีนัยสำคัญ ไปสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้วิธีแบบ Stepwise (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 และอยู่ในอำเภอวังสะพุงมากที่สุด จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75

1. ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน รองลงมา คือ การเน้นที่การลงมือทำ เรียนรู้จากการปฏิบัติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความมุ่งมั่นเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรับรู้ความสามารถร่วมกันของครู รองลงมา คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บรรยากาศโรงเรียน ผลการวิเคราะห์เป็นรายด้าน ได้ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดทิศทาง รองลงมา คือ การออกแบบองค์กรรูปแบบใหม่ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน

2.2 บรรยากาศโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้าง รองลงมา คือ ด้านความรับผิดชอบ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสนับสนุน

2.3 การรับรู้ความสามารถร่วมกันของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประเมินความสามารถทางการสอนของกลุ่ม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวิเคราะห์งานการสอน

3. ปัจจัยที่ศึกษาทั้ง 3 ตัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

การรับรู้ความสามารถร่วมกันของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับสูง (r = .823)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับสูง (r = .819)

บรรยากาศโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับสูง (r = .806)

4. ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว มีความสัมพันธ์โดยรวมกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน (R) เท่ากับ .885 และมีประสิทธิภาพการพยากรณ์ร้อยละ 78.30 (R^2 = .783) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดในรูปคะแนนมาตรฐานพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีดังนี้ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_1) ปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน (X_2) และปัจจัยด้านการรับรู้ความสามารถร่วมกันของครู (X_3) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยที่ศึกษา สามารถพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ได้

5. เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มี ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐานสูงสุด คือ การรับรู้ความสามารถร่วมกันของครู (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .366 รองลงมาคือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .357 มี และบรรยากาศโรงเรียน (X_2) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .235 โดยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .504 + .367X_3 + .300X_1 + .211X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .366Z_{X_3} + .357Z_{X_1} + .235Z_{X_2}$$

อภิปรายผล

ปัจจัยด้านการรับรู้ความสามารถร่วมกันของครู สัมพันธ์ทางบวก กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการที่คณะครูในโรงเรียนมีความเชื่อร่วมกันในศักยภาพของครูและผู้บริหารโรงเรียนว่าจะใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่เพื่อพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pangallo (2009) ที่พบว่าการรับรู้ความสามารถร่วมกันของครูและการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรา จำรูญศิริ (2555), โกสินทร์ ศรีบุรินทร์ (2558), สหรัฐ เต็มวงษ์ (2558) ที่ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถร่วมกันของครูมีความสัมพันธ์กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์ทางบวก กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในระดับสูง ทั้งนี้อาจจะเนื่องจาก ผู้บริหาร สนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน และแสดงวิธีการปฏิบัติของตนเองได้อย่างเต็มที่ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ครูได้ปรับปรุงพัฒนางานจนเกิดวิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Moore (2010) ที่พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัย โกสินทร์ ศรีบุรินทร์ (2558) และสหรัฐ เต็มวงษ์ (2558) ที่พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน

บรรยากาศโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวก กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในระดับสูง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าเมื่อครูมีการทำงานอยู่ที่เดียวกันมีความรักและผูกพันกัน มีการเอื้ออาทรกัน มีความเป็นกัลยณมิตรต่อกัน ทำให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานแบบร่วมมือกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ทำให้บรรยากาศของโรงเรียนดี ซึ่งมีความสัมพันธ์กันกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สอดคล้องกับ Simon (2010) พบว่า บรรยากาศของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการเป็นชุมชน

แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Moore (2010) ที่พบว่าบรรยากาศของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การรับรู้ความสามารถร่วมกันของครู มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน เป็นบวก กล่าวคือ ถ้าครูผู้สอนมีการรับรู้ความสามารถร่วมกันของครูเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะครูในโรงเรียนมีความเชื่อร่วมกันในศักยภาพของกลุ่ม ว่าสามารถทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาโรงเรียนและคุณภาพของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั่นเอง สอดคล้องกับงานของวิจัยของ สหรัฐ เต็มวงษ์ (2558) และโกสินทร์ ศรีบุรินทร์ (2558) ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถร่วมกันของครูเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน เป็นบวก หมายถึง เมื่อมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจะทำให้การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ พฤติกรรมของผู้บริหาร ทำให้ผู้ตามเชื่อใจ และไว้วางใจ จนทำให้ผู้ตามมีศักยภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น โดยผู้บริหารต้องเสริมสร้างให้ครูเข้าใจในวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแนวทางการปฏิบัติของโรงเรียนที่มีร่วมกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Moore (2010) ที่พบว่า ระบบของโรงเรียนต้องมีภาวะผู้นำทางการบริหารที่เข้าใจมโนมติและองค์ประกอบที่สำคัญของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัย Wolford (2011) พบว่า การปฏิบัติตัวของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพมีผลสนับสนุนการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกสินทร์ ศรีบุรินทร์ (2558) และสหรัฐ เต็มวงษ์ (2558) ที่พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน

บรรยากาศโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน เป็นบวก หมายถึง เมื่อบรรยากาศโรงเรียนเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า เมื่อโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดี มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารโดยคำนึงถึงความสามารถและความต้องการของครูแต่ละคน มีการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และประเมินผลปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ครูมีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีความเป็นกัลยาณมิตร เอื้ออาทรต่อกัน และได้รับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้คณะครูในโรงเรียนปฏิบัติงานด้วยความอย่างเต็มที่ มีความผูกพันกับโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Simon (2010) พบว่า บรรยากาศของโรงเรียนมีส่วนช่วยสนับสนุนการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชีพของโรงเรียน และสอดคล้องกับหลายงานวิจัยที่ พบว่า บรรยากาศโรงเรียนส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน (อมรา จำรูญศิริ, 2555 ; โกสินทร์ ศรีบุรินทร์, 2558 ; สหรัฐ เต็มวงษ์, 2558)

และผลการวิจัยยังมีความสอดคล้องกับผลวิจัยของ ญาณี ศรีประเสริฐ (2560 : 155) ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน พบว่า มีเพียงด้านความเฉพาะตัวเหมาะกับบริบทและปฏิบัติการเพื่อการเปลี่ยนแปลง ที่แตกต่างกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะต้องกำหนด ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในการที่จะทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนและทำให้วิสัยทัศน์ที่ร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเกิดมีนวัตกรรมเชิงโครงสร้าง นวัตกรรมเชิงกระบวนการ รวมทั้งนวัตกรรมเชิงผลลัพธ์ สู่สาธารณชนได้ต่อไป รวมถึงการส่งเสริมการจัดการประชุมสัมมนา ที่เน้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ให้กับบุคลากรในสถานศึกษา โดยเริ่มจากการให้ผู้นำในสถานศึกษา

เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความแตกต่างของแต่ละบุคคล ทั้งบุคลิกภาพ สติปัญญา ความสนใจ พื้นฐานความรู้ โดยผู้เรียนมีอิสระในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง เลือกรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้ นำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารและคณะครูควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

1.2 โรงเรียนควรให้ครูได้มีการวิเคราะห์งานการสอน และประเมินความสามารถของกลุ่มอย่างจริงจังโดยให้ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วม

1.3 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานแบบร่วมมือที่เน้นไปที่การเรียนรู้

1.4 ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริม ให้ครูทำงานร่วมแรงร่วมใจกันด้วยความเป็นกัลยาณมิตร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

1. โกสินทร์ ศรีบุรินทร์. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
2. ญาณี ศรีประเสริฐ, ศักดินาภรณ์ นันที และ สุชาติ บางวิเศษ3. (2560). **ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1.** วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน), 155.
3. บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **หลักการวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สุวิริยาสาส์น.
4. พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2551). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: เฮ้าส์ ออฟ เดอร์มิสท์ .
5. วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
6. สหรัฐ เต็มวงษ์. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. (2560). **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา พ.ศ.2560**. เลย : กลุ่มนโยบายและแผน.
8. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาชาติ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579.** กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาชาติ.
9. อมรา จำรูญศิริ. (2555). **รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียง เหนือ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
10. DuFour, R. & Eaker, R. (1998). **Professional learning communities at work: Best Practices for enhancing student achievement.** Alexandria, VA : National Educational Service.
11. DuFour, R., Rebecca, D., & Eaker, R. (2008). **Professional learning communities at**

work : New Insights for Improving Schools. Bloomington, IN: Solution Tree Press.

12. Enders, C. K. (2001). **The performance of the full information maximum likelihood estimator in multiple regression models with missing data.** Educational and Psychological Measurement, 61, 713–740.
13. Hord, S.M. (1997). **Professional learning communities** : **Communities of continuous inquiry and improvement.** Austin : Southwest Educational Development Laboratory.
14. Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2013) . **Educational administration : Theory research and practice.** 9th ed. New York : McGraw-Hill.
15. Litwin, G. H. & Stringer R. A. (2002) . **Leadership and organization climate.** New Jersey : Upper Saddle River.
16. Leithwood, K., Day. C., Sammons,P., Harris, A., & Hopkins, D. (2006). **Successful School Leadership : What It Is and How It Influences Pupil Learning.** London : Department of Education and Skills.
17. Moore,T. (2010). **Professional Learning Communities: Do Leadership Practices impact Implementation and Sustainability and What Is the Relationship Between a School's PLC and a School's Climate?.** Doctoral degree of Philosophy in Educational Leadership, College of Education, University of South Carolina.
18. Pangallo, R.G. (2009). **The Relationship between Collective Teacher Efficacy and Professional Learning Community.** Degree of Doctor of Education in Educational Leadership, Central Connecticut State University New Britain.
19. Simon, D.D. (2010). **An Exploration of the Relationship between School Climate and Professional Staff' s Perceptions of the Maturity of Professional Learning Communities in a Large Urban School System undergoing High School Reform**. Doctoral degree in Educational, Graduate Faculty, University of West Georgia.
20. Wolford, D.W. (2011). **Effective Leadership Practices in the Sustainability of Professional Learning Communities in Two Elementary Schools**. Doctoral degree in Education in Educational Leadership, East Tennessee State University.